

همیشه یک ایرانی شکر

۱۸ روز زنده رود

بازگشایی آب رودخانه زاینده رود از ۹ تا ۲۷ آذر شور و خوشحالی زیادی را برای اهالی رقم زده است

گزارش روزنامهنگار **راحله عبدالحسینی**

بازگشایی آب زاینده رود موقت است؛ روندی که از ۹ آذر آغاز شده است و تا ۲۷ آذر ماه ادامه دارد. با محاسبه اعداد و ارقام ۲۲ روز عدد چشمگیری نیست، اما وقتی حرف از بستر خشک زاینده رود است، اوضاع فرق می‌کند. جریان آب زاینده رود در ماه آخر پاییز نوای زندگی و سرزندگی برای مردم اصفهان، کشاورزان و گردشگران است. بزرگ‌ترین رودخانه فلات مرکزی ایران در این مدت کوتاه علاوه بر شهروندان، دوباره برای مسافران خاطره‌ساز می‌کند و برای اهالی شور و نشاط می‌آورد.

نفس ما به نفس زاینده رود بسته است

زاینده رود نبض اصفهان است. وقتی آب ندارد، انگار اصفهانی‌ها هم روحیه ندارند. رضا صابری علی‌آبادی به همشهری می‌گوید: «نفس ما اصفهانی‌ها به رودخانه بسته است. در همین چند روز کوتاهی که آب رودخانه زاینده رود جاری و خروشان است، ترافیک به سمت رودخانه

کتابخوانی زیر پل خواجه

و روان ساکنان این شهر تأثیر دارد. یک‌بار برای من پیش آمد که رودخانه باز شد و نتوانستم به رودخانه بروم، اما باز هم خیلی خوشحال بودم که زاینده رود زنده شده است.» او می‌گوید که در همین روزها با دوستانش قرار گذاشته تا هم دیداری تازه کنند و هم به رسم همیشه جلسه کتابخوانی داشته باشند. انصاری ادامه می‌دهد: «ساعت عصر شنبه (۱۰ آذر) قرار کتابخوانی داریم. با دوستان تصمیم گرفتیم از این فرصت استفاده و جلسه را زیر پل خواجه برگزار کنیم. کتابخوانی با صدای آب زاینده رود بهترین خاطره است. البته که همگی زودتر به قرار رسیدیم تا وقتی هوا روشن است از دیدن جریان زاینده رود لذت ببریم.» انصاری می‌گوید که با بسته شدن آب رودخانه برای اصفهانی‌ها روزنشمار برای بازگشایی در نوبت بعدی شروع می‌شود.

قدم‌زنان کنار آب

رضاقیصری، یکی از ساکنان اصفهان که نخستین فرصت برای پیاده‌روی در کنار زاینده رود را مغتنم شمرده، به همشهری می‌گوید: «شنبه، فردای شنبی که آب به زاینده رود رسید، از ساعت ۱۰ تا ۱۳ کنار زاینده رود قدم زدم. وقتی آب به رودخانه می‌آید نمی‌شود از آن دل‌کنند.» قیصری می‌گوید که اهالی این روزها ترافیک اطراف رودخانه را

مدت بازگشایی در آذر ۱۴۰۳ **۱۸** روز

ذخیره فعلی سد زاینده رود **۲۳۷** میلیون مترمکعب

زاینده رود در سال چندبار باز می‌شود؟

هفته اول فروردین

آبیاری کشت غلات

نیمه تیر

آبیاری باغ‌ها و درختان

هفته آخر آبان

کشت پاییزه

هفته آخر بهمن

آبیاری کشت پاییزه

برای دیدن فیلم گزارش زاینده رود این کیو آر کد را اسکن کنید

شنا ممنوع شد

تابلوی شنا ممنوع، این روزها که آب در زاینده رود جاری است، معنا گرفته است. این را عبدالحسین دادخواه، یکی از اهالی اصفهان که موبی سبید کرده و روزگار بر آبی رودخانه را به یاد دارد به همشهری می‌گوید: «پارها دیده بودم عکسی از تابلوی شنا ممنوع با بستر خشک زاینده رود در فضای مجازی می‌چرخد و می‌گویند کدام ممنوعیت شنا وقتی رودخانه خشک است. خدا را شکر حالا که رودخانه آب دارد، تابلو بار دیگر معنا گرفته است.» دادخواه ادامه می‌دهد: «آب یعنی جریان زندگی. در همین مدت کوتاه که آب باز است بهترین منظره برای من دیدن زاینده رود از بالای پل چوبی و سی‌وسه پل است.»

زنده شدن یک حرفه قدیمی

باز شدن آب زاینده رود حتی یک شغل از یادرفته را هم زنده می‌کند. این را «مسعود جانی‌پور»، یکی از عکاسان خبری اصفهان به همشهری می‌گوید و ادامه می‌دهد: «روزگاری که عکاسی آنالوگ رونق داشت، عکاسان دورگرد کنار زاینده رود هم برای خودشان بروبیایی داشتند. از گردشگران کنار آب آبی زاینده رود عکس حرفه‌ای می‌گرفتند و چاپ می‌کردند. حالا نه عکاسی آنالوگ مانده و نه آبی برای زاینده رود.» از آن همه عکاس دوره گرد هم کمتر از انگشتان یک دست مشغول کار هستند که گرد پیروی بر سر و رویشان نشسته، اما جانی‌پور به نکته‌ای جالب اشاره می‌کند: «همانند که هر گردشگری برای خودش یک دوربین حرفه‌ای یا یک موبایل با قابلیت عکاسی دارد، اما وقتی آب در زاینده رود بازگشایی می‌شود، همین چند عکاس دوره‌گرد هم پیدایشان می‌شود و دوربین به دست می‌گیرند و به یاد گذشته به گردشگران زبست می‌دهند تا یک عکس یادگاری بگیرند. بیزره نیست که به زاینده رود می‌گویم زنده‌رود. زاینده رود از یادرفته‌ها را هم زنده می‌کند.»

زاینده رود، بزرگ‌ترین و پرآب‌ترین رودخانه فلات مرکزی ایران از کوه‌های زاگرس مرکزی به‌ویژه زردکوه در چهارمحال و بختیاری سرچشمه می‌گیرد و در دشت مرکزی ایران به سمت شرق پیش می‌رود تا در نهایت به تالاب گاوخونی می‌ریزد. خشکسالی که به جان اقلیم ایران افتاد، زاینده رود هم در امان نماند. سال ۱۳۸۶ بود که زاینده رود جریان دائمی خود را کل مسیر از دست داد. رودخانه زاینده رود به طول بیش از ۴۰۰ کیلومتر به دلیل برداشت بی‌رویه در بالادست، انتقال آب به حوضه‌های دیگر، تراکم جمعیت و تا حدودی کاهش نسبی بارندگی‌ها به یک رودخانه با جریان فصلی تبدیل و در پایین دست با خشکی مواجه شده است. خشک شدن زاینده رود در شهر اصفهان تأثیر زیادی بر کشاورزی و گردشگری این شهر داشت. پس از خشک شدن رودخانه زاینده رود و اعتراضات کشاورزان اصفهان کمیته پیگیری مسائل و مشکلات زاینده رود تشکیل شد. با راه‌سازی آب سد زاینده رود چندبار در سال این رود جان می‌گیرد. آذر اسال پاییزه بود.

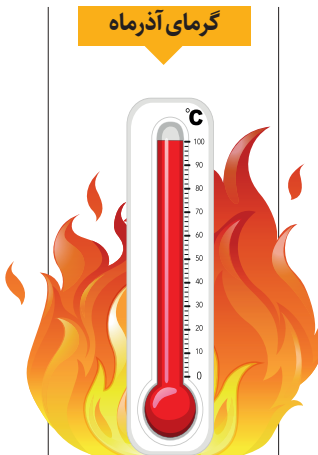

گردشگری

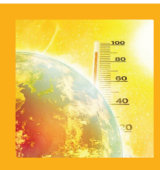
بزرگ‌ترین غار نمکی خاورمیانه

غار نمکی «کوه‌دشت کهن» گرمسار، بزرگ‌ترین معدن نمکی در خاورمیانه و یکی از شگفت‌انگیزترین جاذبه‌های گردشگری طبیعی سمنان محسوب می‌شود. به گزارش همشهری، تنوع و گوناگونی جاذبه‌های طبیعت گردی و جاهای دیدنی گرمسار در سمنان، از تپه‌های مریخی گرفته تا تونل نمکی که این روزها به خصوص در فصل سرما گردشگران بسیاری را برای بازدید به این منطقه می‌کشاند، تماشایی است. منطقه گرمسار که میزبان بزرگ‌ترین معادن و تونل‌های نمک در منطقه خاورمیانه است، در حال حاضر ۴۰ تونل نمک را در خود جای داده و سهم عمده‌ای از استخراج نمک در کشور، در این منطقه صورت می‌گیرد.

گرمای آذرماه

جمعه، ۹ آذر

روز جمعه، ۹ آذر، رکورد‌های مختلف دمایی در شهرهای مختلف ایران ثبت شد. آنطور که اطلاعات ثبت شده دمایی در شهرهای مختلف نشان می‌دهد روز جمعه کشور آذر دمای میانگین کشور ۴.۴ درجه بود که نسبت به میانگین بلندمدت ۵.۵ درجه گرم‌تر شد. در همین روز سیستان و بلوچستان دمای عجیبی را با اختلاف ۹ درجه‌ای نسبت به بلندمدت ثبت کرد. دمای هوای سیستان و بلوچستان در این روز ۶.۴ درجه بود که نسبت به بلندمدت ۹ درجه گرم‌تر شده است. همچنین خراسان جنوبی و خراسان رضوی به ترتیب با دمای ۷.۹ و ۶.۶ درجه سانتی‌گراد نسبت به بلندمدت ۴.۴ و ۳.۵ درجه گرم‌تر بودند.

چطور برویم؟

بزرگ‌ترین غار نمکی در یک جاده انحرافی در مسیر از آدره قم- گرمسار و بعد از کارخانه نمک گرمسار قرار دارد و به شکل یک تونل بیج در بیج یک و نیم کیلومتر در دل زمین امتداد دارد. معدن گرمسار از بیرون شبیه کوه نمک دیده می‌شود که با استخراج نمک از درون معدن، غاری بزرگ داخل آن ایجاد شده است. در قسمتی از این معدن برکه‌های سبز رنگ در اثر بارش باران ایجاد شده است و وجود ستون‌های نمکی ۱۲ متری دیوارهای طوسی رنگ بر جذایت آن می‌افزاید. هرچه بیشتر به داخل معدن بروید رنگ ستون‌ها روشن‌تر می‌شود. این روشن شدن رنگ ستون‌ها نشان‌دهنده فرسایش زمان حفر آن است. این معدن نمک صخره‌های رنگارنگ دارد و به دلیل وجود املاح معدنی در این معدن شکل‌گیری گنبد‌های نمکی با رنگ‌های متفاوت است. قندیل‌های نمکی مانند نیزه از سقف آویزان هستند و هر یک دارای ظاهر و رنگ متفاوت و در نوع خود زیبا و جالب است.

برای تماشای بزرگ‌ترین غار نمکی خاورمیانه این کیو آر کد را اسکن کنید.

خبر روز

یک گیاه محلی موضوع مقاله برگزیده سال

آیین اختتامیه بیست و یکمین جشنواره ملی پایان‌نامه سال برگزار شد و طی آن، پایان‌نامه عباس باگان در مقطع دکتری تخصصی (PhD) با موضوع «اثرات ضدباکتریایی اسانس گیاه کاکوتی» به صورت آزاد و ریزپوشانی شده روی باکتری‌های سالمونلا تیپی مورپوم و لیستریا مونوسیتوز در گوشت، برگزیده بخش مهندسی گیاهان دارویی این رویداد ملی شد. این عضو هیأت علمی جهاد دانشگاهی گفت که هدف از انجام این طرح، استفاده از مواد طبیعی به جای نگهدارنده‌های شیمیایی در مواد غذایی و دارویی است که با تولید نانوکپسول‌ها و میکروکپسول‌های اسانس طبیعی، باکتری‌های پاتوژن مهار شده می‌توان به عنوان یک بیوساید طبیعی از این محصولات جدید در صنایع مختلف غذایی و دارویی استفاده کرد. گیاه کاکوتی که عنوان این مقاله برگزیده را به خود اختصاص داده، در اروپا، آسیا و آفریقا می‌روید و محل رویش آن در ایران هم از شمال غرب تا از تقاطع زاگرس جنوبی و بخش‌هایی از کرمان تا مناطقی از مرکز و شرق است، اما این گیاه معطر دارویی با نام خراسان شمالی پیوند بیشتری دارد. در آذربایجان به آن کهلک اتی و یا کلکوتی (به معنای علف کبک) و اهالی خراسان شمالی در زبان محلی به این گیاه انخ می‌گویند. گیاه کاکوتی بیشتر در از تقاطع شهرستان جاجرم و جعفرود می‌روید و چوپان‌ها و کوهنوردان این گیاه را می‌چینند و به صورت دمنوش گوارایی میل می‌کنند. گیاه کاکوتی طبع گرم و خشکی دارد که با توجه به محل رویش آن که مناطق کوهستانی و سرد است، برای مردمان آن منطقه مفید است. همچنین با گذر زمان طبع بسیاری از مردم رو به سردی رفته، از این رو این گیاه می‌تواند برای اکثر مردم بسیار مفید به شمار بیاید.

نام علمی	خانواده
Ziziphora clinopodioides	
شکل رویش	تغذاییان
خودرو	منطقه رویش
رنگ گل	کوهستان
بمنش	مورد استفاده
خاصیت	دمنوش، طحیرهنده وادویه
درمان گوارشی، پوست، دیابت و فشار خون	

نهمین ماه

دمای هوای کشور از ابتدای ماه جاری تاکنون نسبت به میانگین بلندمدت گرم‌تر شده است. میانگین دمای هوا در این ماه در کشور ۷.۲ درجه و نسبت به میانگین بلندمدت ۳.۵ درجه گرم‌تر بود. در این ماه همچنان سیستان و بلوچستان رکورددار گرما شده است به طوری که این استان با میانگین دمای ۱۳.۳ درجه سانتی‌گراد ۵.۲ درجه نسبت به بلندمدت گرم‌تر بود. همچنین کرمان با دمای ۵.۶ درجه نسبت به بلندمدت ۴.۷ درجه گرم‌تر و یزد نیز با دمای ۷ درجه سانتی‌گراد ۲.۳ درجه گرم‌تر شده است.